"TƏFƏKKÜR" NƏŞRİYYAT-POLİQRAFİYA MƏRKƏZİ
TƏFƏKKÜR UNİVERSİTETİ

Фархад Мазамли
Яшар Алхасов

Азербайджанско-русский словарь родственных слов арабского происхождения

Издательско-Полиграфический Центр "Тафаккюр"
Баку—2000

Фәрһад Мәзәмли
Јашар Алхасов

5975

Азәрбајҹанҹа-русҹа әрәб мәншәли көкдаш сөзләр лүғәти

«Тәфәккүр» Нәшријјат-Полиграфија Мәркәзи
Бакы—2000

Elm və Təhsil Mərkəzi
„Təfəkkür" Universiteti
Kitabxana

Рә'јчиләр
филолокија елмләри намизәди,
досент **Ш.Ә. Әhмәдова,**
педагожи елмләр намизәди,
досент **Ш.И. Гаралов**

Елми редактор
педагожи елмләр доктору,
профессор **Б.А. Әhмәдов**

Рецензенты
кандидат филологических наук,
доц. **Ш.А.Ахмедова,**
кандидат педагогических наук,
доц. **Ш.И.Каралов**

Научный редактор
доктор филологических наук,
проф. **Б.А.Ахмедова,**

Х (әрәб)
Ф61

ФӘРҺАД МӘЗӘМЛИ, ЈАШАР АЛХАСОВ

Ф61 **Азәрбајчанча-русча әрәб мәншәли көкдаш сөзләр лүғәти.**
Вәсаит. Азәрб. вә рус дилләриндә. Б.: "Тәфәккүр", 2000. 224 с.

Дилимиздә күлли мигдарда әрәб мәншәли сөз вә ифадәләр вар ки, охучу онун мә'насыны билмир. Бу китаба мүрачиәт едән һәр бир кәс сөзүн дәгиг мә'насыны, көкүнү биләчәк.

Азәрбајчан лексикографијасында илк дәфә тәртиб едилмиш вә рус дилинә тәрчүмә олунмуш бу вәсаит кениш охучу күтләси, шакирдләр, тәләбәләр вә мүәллимләр үчүн нәзәрдә тутулмушдур.

Ф $\frac{\textbf{4602030000-019}}{\textbf{099-2000}}$ **Х (әрәб)**

© Тәфәккүр, 2000

И (арабск.)
Ф61

Фархад Мазамли, Яшар Алхасов

Ф61 **Азербайджанско-русский словарь родственных словар абского происхождения.** Пособия. Азерб. и русск. языках. Б.: ИПЦ “Тафаккюр”, 2000. 224 с.

Впервые в азербайджанской лексикографии составлен азербайджанско-руссккий словарь родственных слов арабского происхождения. Словарьохватывает наиболее употребительные слова. Словарь предназначен для учителей средних школ, студентов гуманитарных университетов.

Ф $\frac{\textbf{4602030000—019}}{\textbf{099—2000}}$ **И (арабск.)**

© Тафаккюр, 2000

МҮӘЛЛИФЛӘРДӘН

Дүнјада саф дил јохдур. Гаршылыглы тә'сир нәтичәсиндә һәр һансы бир дилдә бу вә ја башга дилин сөзләри вардыр. Алынма сөзләр һәмин дилин дахили инкишаф ганунларына ујғунлашыр вә луғәт тәркибинин зәнкинләшмәсинә хидмәт едир. Муасир Азәрбајчан әдәби дилинин луғәт тәркибиндәки әрәб мәншәли алынма сөзләр, башга мәнбәләрдән кәлмә сөзләрә нисбәтән чохдур.

Мә'лумдур ки, Азәрбајчанда дөвләт һакимијјәти тарихин мүхтәлиф дөврләриндә әрәбләрин, фарсларын вә азәрбајчанлыларын әлиндә олмушдур. Әрәбләрин вә фарсларын һакимијјәти алтында олан бүтүн халглар үчүн әрәб, фарс дилләриндә охујуб, данышыб јазмаг мәчбури иди. Үч јүз илдән артыг әрәбләрин, мин илдән чох фарсларын һакимијјәти алтында јашајан азәрбајчанлылар әрәбләрин, фарсларын әлифбасыны, дилләрини өјрәнмиш вә бу дилләрдә дүнја шөһрәтли, даһијанә әсәрләр јаратмышлар. Низами Кәнчәвинин фарс дилиндә өлмәз "Хәмсә"си, Мәһәммәд Фүзулинин әрәбчә диваны дүнја әдәбијјаты хәзинәсинин инчиләриндән сајылыр. Фүзули орта әср әдәби жанрларынын мүхтәлиф нөвләриндә гәләмини сынамыш, үч дилдә (әрәб, фарс, Азәрбајчан) мүкәммәл сәнәт нүмунәләри јаратмышдыр.

Әрәб мәншәли сөз вә ифадәләрин дилимиздә ишләнмә тарихи, әсас е'тибары илә бир тәрәфдән Азәрбајчанын VII–IX јүзилликләрдә әрәб истилачылары тәрәфиндән ишғал едилмәси, дикәр тәрәфдән исә Ислам дининин Азәрбајчанда јајылмасы илә әлагәдардыр. Әрәб истиласындан сонра әрәбләрин ишғал етдији башга өлкәләрдә олдуғу кими, Азәрбајчанда да әрәб әлифбасы тәтбиг едилмәјә башланмышдыр.

Дилимиздә күлли мигдарда әрәб мәншәли сөз вә ифадәләр, чоғрафи адлар, шәхс адлары, әдәби тәхәллүсләр вә с. вардыр. Онларын бир чохунун мә'насы һәлә дә бизим ади охучуја

мә'лум дејилдир. Мәсәлән: Гудси, Сәбуһи, Вазеһ, Фүзули, Закир, Вагиф вә с. Аббасгулу Аға Бакыхановун тәхәллүсү олан "Гудси" сөзү ГДС бирләшмәсиндән олуб "мүгәддәс" демәкдир. "Мүшвиг" сөзү "шөвг" сөзүндән, "Мүшфиг" сөзү исә "шәфәг" сөзүндәндир.

Әзиз охучу, бүтүн бунлара Сиз лүғәтлә танышлыгдан сонра чаваб тапа биләчәксиниз.

Лүғәтин материалларынын системләшдирилмәсиндә чәкдији зәһмәтә көрә Бакы Славјан Университетинин тәрчүмә шө'бәсинин 301-чи груп тәләбәси Мәһәммәдәлијева Албинаја өз дәрин миннәтдарлығымызы билдиририк.